

ATRIBUȚIILE DE POLITICĂ EXTERNĂ ALE PARLAMENTULUI EUROPEAN

THE EXTERNAL POLICY COMPETENCES OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

Marinela NEAMȚU
studentă, Facultatea Drept,
Universitatea de Stat din Moldova
e-mail: marinelan0303@gmail.com

Rezumat: *Articolul evidențiază rolul esențial al Parlamentului European (PE) în modelarea și promovarea politicii externe a Uniunii Europene (UE). Acesta subliniază importanța responsabilităților PE în afacerile externe, în ciuda rolului său formal limitat în procesul decizional. Articolul discută despre crearea și consolidarea politicii externe și de securitate comune (PESC) a UE și rolul PE în monitorizarea și contribuția la dezvoltarea acesteia. De asemenea, subliniază competențele bugetare ale PE și influența acestuia asupra priorităților de cheltuieli ale UE în politica externă. În plus, articolul subliniază implicarea PE în monitorizarea acțiunilor UE în relațiile internaționale, rolul său în observarea alegerilor și contribuția sa la responsabilitatea democratică a politicii externe a UE.*

Cuvinte-cheie: *Parlamentul European, politica externă a UE, PESC, Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate, SEAE, reuniuni comune de consultare.*

Abstract: *The article highlights the pivotal role of the European Parliament (EP) in shaping and promoting the foreign policy of the European Union (EU). It underscores the significance of the EP's responsibilities in foreign affairs, despite its constrained formal role in the decision-making process. The article delves into the establishment and fortification of the EU's Common Foreign and Security Policy (CFSP), as well as the EP's involvement in monitoring and contributing to its evolution. Additionally, it emphasizes the budgetary competences of the EP and its sway over EU expenditure priorities in foreign policy. Moreover, the article underscores the EP's engagement in overseeing EU actions in international relations, its function in election observation, and its contribution to the democratic accountability of the EU's foreign policy.*

Keywords: *European Parliament, EU foreign policy, CFSP, High Representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy, European External Action Service (EEAS), joint consultation meetings.*

Uniunea Europeană este una dintre cele mai mari puteri economice și politice din lume, iar Parlamentul European (PE) joacă un rol esențial în politica

externă a UE. Atribuțiile de politica externă ale Parlamentului European sunt cruciale, deoarece acestea îi permit să joace un rol activ în formularea și promovarea politicii externe a Uniunii Europene.

Politica externă și de securitate comună (PESC) a Uniunii Europene a fost creată în 1993, iar de atunci a fost întărită prin tratatele care au urmat. În prezent, Parlamentul monitorizează PESC și contribuie la dezvoltarea sa, în special prin sprijinul acordat Înalțului Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate, Serviciului European de Acțiune Externă (SEAE), reprezentanților speciali ai UE (RSUE) și delegațiilor UE. Competențele bugetare ale Parlamentului influențează amploarea și sfera de acțiune a PESC, precum și instrumentele financiare ale UE care susțin acțiunile Uniunii în străinătate. Chiar dacă rolul formal al Parlamentului European este limitat în procesul decizional privind politica externă, acesta a sprijinit încă de la începutul conceptului PESC și a căutat să-l extindă. În contextul problemelor internaționale din ultimul deceniu, Parlamentul a exercitat presiunea pentru crearea unei funcții de „ministru de externe” al UE și a unui „serviciu diplomatic european”. În practică, Parlamentul a ajuns la o cooperare informală cu SEAE, Președinția UE, Secretariatul Consiliului și Comisia Europeană în domeniul afacerilor externe, precum și cu parlamentele naționale ale statelor membre.

Articolul 36 din TUE cere Înalțului Reprezentant să consulte periodic Parlamentul cu privire la principalele aspecte ale PESC și la opțiunile fundamentale în acest domeniu, precum să îl informeze cu privire la evoluției acesteia. Parlamentul organizează, de două ori pe an, dezbateri privind progresele realizate în domeniul PESC și adresează întrebări și recomandări Consiliului și Înalțului Reprezentant.

Dreptul Parlamentului de a fi informat și consultat cu privire la PESC/PSAC a fost întărit și mai mult în urma Declarației privind responsabilitatea politică făcută în 2010 de Înalțul Reprezentant. Declarația prevedea:

1. Consolidarea statutului „reuniunilor comune de consultare” (RCC), care permit unui grup desemnat de deputați din Parlamentul European să se întâlnească cu omologi din Comitetul Politic și de Securitate al Consiliului (COPS), din SEAE și Comisie pentru a discuta misiunile civile ale PSAC, planificate și în curs de desfășurare;

2. Afirmarea dreptului „comitetului special” al Parlamentului de a avea acces la informații confidențiale referitoare la PESC și PSAC;

3. Organizarea de schimburi de opinii cu șefii de misiune, șefii de delegație și cu alți înalți funcționari ai UE în timpul reuniunilor comisiilor și al audierilor comisiilor din Parlament;

4. Mandatarea Înalțului Reprezentant să se prezinte în fața Parlamentului, cel puțin de două ori pe an, pentru a informa despre situația actuală a PESC/PSAC și pentru a răspunde la întrebări.

Parlamentul European are, de asemenea, puterea de a decide asupra bugetului Uniunii Europene, care include și cheltuielile în domeniul politicii externe. Acest lucru înseamnă că Parlamentul European are puterea de a influența prioritățile de cheltuieli ale UE în ceea ce privește politica externă. Parlamentul trebuie să aprobe bugetul anual al PESC. Un acord interinstituțional din decembrie 2020 privind disciplina bugetară stabilește cadrul pentru aprobarea anuală și structura de bază a bugetului PESC, precum și mecanismele de informare. În plus, Parlamentul European poate adopta rezoluții care să ofere direcții privind politica externă a UE și care să influențeze deciziile de politică externă ale Comisiei Europene și ale Consiliului European.

Parlamentul examinează periodic operațiunile SEAE și îi oferă sugestii privind chestiunile structurale, acoperind aspecte precum echilibrul geografic și de gen la nivelul personalului său, dar și interacțiunea sa cu alte instituții ale UE și cu serviciile diplomatice ale statelor membre. Parlamentul poartă, de asemenea, discuții periodice cu Înalțul Reprezentant și cu reprezentanții speciali ai UE (RSUE) numiți pentru anumite regiuni sau chestiuni. Comisiile parlamentare care au contribuit la înființarea SEAE au, de asemenea, schimburi de opinii cu șefii de delegații ai SEAE nou-numiți.

Parlamentul European are și un rol important în monitorizarea acțiunilor politice ale Uniunii Europene în ceea ce privește relațiile sale cu alte state și organizații internaționale. În acest sens, PE poate convoca audieri și interpelațiuni în cazul în care consideră că acțiunile UE în ceea ce privește politica externă nu sunt conforme cu valorile și principiile UE. Aceasta poate ajuta la prevenirea unor politici externe care nu ar fi în interesul UE sau care ar putea încălca drepturile omului sau principiile democratice.

Pe lângă aceste atribuții, Parlamentul European poate să desemneze observatori sau reprezentanți pentru a monitoriza alegerile din alte state sau regiuni, contribuind, astfel, la monitorizarea procesului electoral și la asigurarea corectitudinii și transparenței acestuia.

Implicarea Parlamentului în PESC contribuie la consolidarea responsabilității democratice a acestei politici. Parlamentul a sprijinit în mod ferm peisajul instituțional post-Lisabona, promovând un rol mai mare pentru SEAE, pentru delegațiile UE și pentru RSUE, precum și o politică mai coerentă și o PESC mai eficace, inclusiv sancțiuni. Parlamentul a insistat pentru o mai mare coerență în-

tre instrumentele politice și financiare ale UE pentru politicile externe, în scopul de a evita dublarea eforturilor și ineficacitatea.

Parlamentul este consultat cu privire la PESC, exercită controlul asupra acesteia și oferă contribuții strategice în materie de politici. Implicarea sa se axează pe dezbateri periodice pe teme esențiale de politică externă cu VP/ÎR în sesiunea plenară sau în cadrul Comisiei AFET, în special pe raportul anual privind punerea în aplicare a PESC. Parlamentul a oferit o platformă de dialog între factorii de decizie politică instituționali și guvernamentali, precum și societatea civilă și comunitățile epistemice (cum ar fi grupurile de reflecție și cadrele universitare), contribuind la o mai bună cunoaștere a PESC de către public și la încurajarea participării unei game largi de parteneri din și din afara UE, guvernamentali, dar și neguvernamentali. Prin activitățile sale, Parlamentul a întărit vizibilitatea politicilor externe ale UE și a servit ca o punte de legătură între instituțiile UE și cetățenii europeni.

Concluzie. Parlamentul European reprezintă un element important în ceea ce privește politica externă a Uniunii Europene, cu un rol crucial în formularea și promovarea obiectivelor acesteia în contextul relațiilor internaționale. Atribuțiile de politică externă ale Parlamentului European sunt de o importanță majoră, având în vedere impactul acestora asupra relațiilor diplomatice ale UE cu alte state și organizații internaționale. În acest sens, Parlamentul European dispune de un set de competențe și responsabilități care îi permit să influențeze deciziile-cheie în materie de politică externă a Uniunii Europene și să aducă un aport semnificativ la dezvoltarea acesteia într-un mod coerent și eficient.

REFERINȚE:

1. Politica externă: obiective, instrumente și realizări. [online]. Disponibil: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/ro/sheet/158/politica-externa-obiective-instrumente-si-realizari> (accesat: 10 aprilie 2023)
2. Politica externă și de securitate a Uniunii Europene. [online]. Disponibil: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/foreign-and-security-policy_ro (accesat: 10 aprilie 2023)
3. Rezoluția Parlamentului European din 18 ianuarie 2023 referitoare la punerea în aplicare a politicii externe și de securitate comune - raportul anual pe 2022 (2022/2048(INI)). [online]. Disponibil: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0009_RO.html (accesat: 10 aprilie 2023)